

Raadsvoorstel

Categorie	: Vaststellen beleid/verordening
Onderwerp	: Bomenbeleid Land van Cuijk 2025, Bomenverordening Land van Cuijk 2025 en Bebouwingscontour houtkap
Datum college	: 10 december 2024
Portefeuillehouder	: Wethouder Antoinette Maas
Team	: Ruimtelijke ontwikkeling
Nummer raadsvoorstel	: RIS 2025-R-7
Datum raad	: 6 februari 2025
Agendapunt raad	:

Samenvatting

Met het vaststellen van het Bomenbeleid Land van Cuijk 2025 en de Bomenverordening Land van Cuijk 2025 streven we naar een gezond, veilig en duurzaam bomenbestand dat bijdraagt aan een groene uitstraling en leefbare toekomst in het Land van Cuijk. Doelstellingen zijn onder andere het versterken van ecologische verbindingen, beschermen van waardevolle bomen en realiseren van 30% schaduw in de openbare ruimte tegen 2050. Daarnaast wordt voorgesteld om de Bebouwingscontour houtkap vaststellen.

Wat wordt voorgesteld te besluiten?

Voorgesteld wordt:

1. het Bomenbeleid Land van Cuijk 2025 inclusief bijlagen vast te stellen;
2. in te trekken de tijdelijke Bomenverordening gemeente Land van Cuijk 2023;
3. de Bomenverordening Land van Cuijk 2025 vast te stellen;
4. de Bebouwingscontour houtkap vast te stellen door deze gelijk te stellen aan de door raad op 28 september 2023 vastgestelde bebouwde komgrenzen voor alle kernen in de gemeente land van Cuijk op grond van de Wegenverkeerswet.

Wat is de aanleiding voor dit voorstel?

De aanleiding voor dit voorstel is de Natuurvisie 2024-2030. In het Werkprogramma is het opstellen van bomenbeleid opgenomen. De reden hiervoor is dat bomen van grote waarde zijn, zowel voor de natuur (biodiversiteit) als voor een gezonde leefomgeving voor onze inwoners. Denk hierbij o.a. aan de verkoelende waarde van bomen in een opwarmend klimaat. Bij het Bomenbeleid horen nieuwe regels. Deze zijn opgenomen in een nieuwe Bomenverordening.

De Omgevingswet spreekt van “bebouwingscontour houtkap” in plaats van ‘grenzen van de bebouwde kom’ (zoals in de Wet Natuurbescherming). Met de aanwijzing van de contour houtkap worden de verouderde grenzen geactualiseerd. Gezien de samenhang met het

bomenbeleid en uit efficiency wordt de raad tegelijkertijd met het vaststellen van het Bomenbeleid voorgesteld deze contour vast te stellen.

Welk resultaat willen we bereiken?

Het Bomenbeleid heeft de volgende 4 doelstellingen:

Het Bomenbeleid Land van Cuijk 2025 bevat de volgende 4 doelstellingen:

1. *Ter versterking van de biodiversiteit en in lijn met de natuurvisie werken we toe naar robuuste ecologische Oost-West verbindingen in 2035.*

Dit doen we door:

- Groenstructuren aan te wijzen en te beschermen; Dit onderdeel is opgenomen in de Ontwikkelkalender (bijlage 1). Hiervoor volgt op een later moment een afzonderlijk voorstel.
- De diversiteit van bomen te verhogen;

2. *In 2065 is het bomenbestand van Land van Cuijk een samenhangend geheel met kwalitatief hoogwaardige bomen, waarbij cultuurhistorie en biodiversiteit duurzaam versterkt zijn.*

Dit doen we door:

- Bijzonder waardevolle en beschermwaardige bomen te beschermen met een vergunningsplicht; (Bijzonder waardevolle bomen zijn particuliere bomen die vrijwillig op een lijst staan en die voldoen aan specifieke criteria (leeftijd en stamdiameter), beschermwaardige bomen zijn gemeentelijke bomen met een stamdiameter groter dan 20 cm);
- Een helder en goed onderbouwd afwegingskader voor het vellen van bomen
- Inrichtingseisen te stellen voor nieuwe groeiplaatsen;
- Zorgvuldig omgaan met bomen in projecten met als instrumenten de BEA en anterieure overeenkomst;
- Strategisch Boombeheer uit te voeren;
- Haalbaar beleid te koppelen aan passende handhaving;

3. *In stads- en dorpskernen dragen we bij aan de gemeentelijke klimaatambitie van 30% schaduw in de openbare ruimte in 2050.*

Dit doen we door:

- Als beleidsuitgangspunt te hanteren dat bij nieuwe ruimtelijke inrichtingen het uitgangspunt is realisatie van 30% kroonoppervlak binnen een zo kort mogelijke, maar redelijke termijn die in het uiterste geval maximaal 25 jaar mag zijn. Dit zelfde principe geldt bij vervangende herplant. Na 5 jaar zal de uitvoering van dit beleidsuitgangspunt geëvalueerd en indien nodig geactualiseerd worden.
- Vervangende bomen te beschermen die zijn geplant vanuit herplantplicht na kap van een bijzonder waardevolle of beschermwaardige boom;

4. *Vanaf 2025 worden de waarden van bomen bij afwegingen tussen individuele, vakinhoudelijke en maatschappelijke belangen meegewogen zodat deze zowel intern als extern een integraal onderdeel zijn bij planvorming.*

Dit doen we door:

- Communicatie over de groene waarden en functies van bomen en boombescherming;
- Het hanteren van een concreet hinderprotocol;
- Bomen een vast onderdeel te maken van het planologisch proces;

Bebouwingscontour houtkap

De Omgevingswet spreekt van “bebouwingscontour houtkap” in plaats van ‘grenzen van de bebouwde kom’ (zoals in de Wet Natuurbescherming). Met de aanwijzing van de contour houtkap worden de verouderde grenzen geactualiseerd. Voorgesteld wordt om deze grenzen gelijk te trekken met de bebouwde kom grenzen op basis van de Wegenverkeerswet.

Hoe zag het voortraject eruit?

Het Bomenbeleid is tot stand gekomen in samenwerking met diverse interne en externe stakeholders. Tijdens 3 werkbijeenkomsten is input opgehaald. Ook is input opgehaald bij de gemeenteraad tijdens een themaraad, gevolgd door een vragenlijst specifiek gericht op de verschillende opties om particuliere bomen te beschermen.

Het Bomenbeleid is vervolgens vertaald met juridische regels in de eveneens voorliggende Bomenverordening Land van Cuijk 2025.

Welke argumenten zijn er voor dit voorstel?

Bomenbeleid en Bomenverordening

Het voorliggende Bomenbeleid en de Bomenverordening zijn in lijn met de eerder dit jaar vastgestelde Natuurvisie en de door uw gemeenteraad vastgestelde klimaatambities.

De argumenten om bomenbeleid te maken vinden hierin hun grondslag en noodzaken ons om de groene functies en waarden van bomen te beschermen, te weten cultuurhistorische waarden, beeldbepalende waarden, verkoelende waarden en natuurwaarden.

Bebouwingscontour houtkap

De Omgevingswet verplicht de gemeenteraad om een bebouwingscontour houtkap vast te stellen in het omgevingsplan. De provincie heeft regels over het kappen van de grotere houtopstanden in het buitengebied (het gaat dan om bosjes > 10 are en boomlanen >20 bomen). Een van die regels is dat de gemeenteraad verplicht is om grenzen, de bebouwingscontour houtkap genaamd, aan te wijzen waarbuiten die provinciale regels gelden.

Wij stellen voor de contouren houtkap gelijk te stellen aan de door de raad op 28 september 2023 vastgestelde bebouwde komgrenzen voor alle kernen in de gemeente land van Cuijk op grond van de wegenverkeerswet.

Wat zijn tegenargumenten of risico's?

Uitvoering van het voorgestelde Bomenbeleid vraagt in verband met de omschakeling naar dit beleid mogelijk geringe extra capaciteit in het eerste jaar. Vanzelfsprekend zal dit door middel van monitoring en evaluatie gevolgd worden.

Waar moeten we rekening mee houden?

Relevante kaders en (wettelijke) grondslag

Gemeentewet artikel 149, Omgevingswet, Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), de Natuurvisie 2024-2030 (d.d. 4 april 2024), de Klimaatambitie/Klimaatlabels (d.d. 2 november 2023);

Financiën

Het Bomenbeleid kan voor het grootste deel uitgevoerd worden binnen bestaande budgetten en door bestaande capaciteit.

De uitvoering van het beleid t.a.v. particuliere bomen vraagt wel incidenteel extra werk/geld. Dit om de lijst van bijzonder waardevolle bomen te actualiseren. Hiervoor is € 50.000 nodig. Deze uitgaven komen ten laste van het budget Natuur en Landschapsbeleid.

Communicatie

In het Bomenbeleidsplan is een apart hoofdstuk gewijd aan communicatie en participatie. O.a. via de website en een Jaarkalender wordt het belang van bomen onder de aandacht gebracht van onze inwoners. Speciale aandacht is er voor de particulieren die vrijwillig hun boom op de Lijst van bijzonder waardevolle bomen laten plaatsen. Zij kunnen rekenen op deskundig advies vanuit de gemeente en gebruikmaken van collectieve aanbestedingen voor nader onderzoek en onderhoud.

Afstemming

Met de volgende externe stakeholders heeft afstemming plaatsgevonden:

- Milieuvereniging Land van Cuijk;
- IVN de Maasvallei;
- De Bomenstichting;
- Historisch Groen Grave;
- Platform Natuur, Landschap en Ecologie (gemeentelijk platform met diverse deelnemers waaronder ook het ZLTO).

Intern is het Bomenbeleidsplan afgestemd met diverse teams: Projectenbureau, Civiel en Verkeer, Civiele projecten, juridische zaken.

Hoe ziet het vervolgtraject eruit?

Na besluitvorming door de gemeenteraad kan gestart worden met de uitvoering van het nieuwe beleid. De actualisatie van de Lijst met bijzonder waardevolle bomen wordt met prioriteit opgepakt. Niet alle onderdelen kunnen direct worden uitgewerkt. De ontwikkelkalender bevat onderdelen die op een later moment worden opgepakt en geëvalueerd. De diverse bijlagen bij het Bomenbeleidsplan bieden ondersteuning bij de uitvoering van het Bomenbeleid.

Bijlagen

Bij dit voorstel horen de volgende beslisdocumenten en bijlagen:

- Raadsbesluit Bomenbeleid Land van Cuijk 2025 en Bebouwingscontour houtkap (concept);
- Raadsbesluit Bomenverordening Land van Cuijk 2025 (concept);
- a. Bomenbeleid Land van Cuijk 2025;
- b. Ontwikkelkalender;
- c. Hinderafweging;
- d. Hinderprotocol;
- e. Stroomschema afweging vergunningverlening;
- f. Stroomschema vergunningsplicht;
- g. Bebouwingscontour houtkap.

Burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

Johan Postma

Marieke Moorman